

Daniel Kitabı — Əlli dördüncü hissə

Axırzamanın Pərdəsinin Açılması: Danielin Anlayış Axtarışı

Jeff Pippenger

2024-01-18

Biz son məqaləni “Peyğəmbərlər və Padşahlar” əsərindən bir parça ilə yekunlaşdırdıq; həmin yerdə Bacı Uayt göstərirdi ki, Daniel Yeremya vasitəsilə əvvəlcədən xəbər verilmiş yetmiş illik əsarətin Allahın məbədgahının təmizlənməsindən əvvəl keçməli olduğunu səmavi ziyarətçinin görüntüdə bəyan etdiyini eşitdiyi iki min üç yüz il ilə olan əlaqəsini “anlamağa” çalışırdı.

“Başqa bir görüntü vasitəsilə gələcək hadisələr üzərinə daha artıq nur saçıldı; və məhz bu görüntünün sonunda Daniel ‘bir müqəddəsini danışdığını, və danışan o müəyyən müqəddəsə başqa bir müqəddəsini belə dediyini’ eşitdi: ‘Görüntü nə vaxta qədər olacaq?’ Daniel 8:13. Verilən cavab, ‘İki min üç yüz günədək; sonra məbəd təmizlənəcək’ (14-cü ayə), onu çaşqınlıq içində qoydu. O, görüntünün mənasını böyük ciddiyyətlə axtarırdı. O, Yeremya vasitəsilə əvvəlcədən bildirilmiş yetmiş illik əsarətlə, görüntüdə səmavi ziyarətçinin Allahın məbədinin təmizlənməsindən əvvəl keçəcəyini bəyan etdiyini eşitdiyi iki min üç yüz il arasındakı əlaqəni anlaya bilmirdi. Mələk Cəbrayıl ona qismən bir izah verdi; lakin peyğəmbər, ‘Görüntü ... çox günlər üçündür’ sözlərini eşidəndə huşunu itirdi. ‘Mən, Daniel, taqətdən düşdüm,’ o, yaşadığı təcrübəni belə qeyd edir, ‘və bir neçə gün xəstə oldum; sonra qalxıb padşahın işini gördüm; və görüntüyə heyran etdim, lakin onu anlayan olmadı.’ 26, 27-ci ayələr.” Prophets and Kings, 553, 554.

Millerçilər elan etdikləri təməl xəbəri heç vaxt tam şəkildə dərk etmədilər. Yəhuda qəbiləsinin Aslanı “yeddi vaxt” haqqında daha artıq məlumat verməyi istədiyi zaman onlar Laodikiya təcrübəsinə keçdilər və yeddi il sonra “yeddi vaxt”ın nurunu tamamilə rədd etdilər. Onlar Danielin ciddi-cəhdlə anlamağa çalışdığı yetmiş il ilə iki min üç yüz il arasındakı tam əlaqəni heç vaxt görmədilər. Daniel son günlərdə Allahın xalqını təmsil edir.

Torpağın öz şənəblərindən zövq alması, qədim İsrailə verilmiş əhdin, torpağın hər yeddinci ildə dincəlməsinin nurunu özündə ehtiva edən hissəsidir. Həmin əhd yeddi ilin yeddi dəfə təkrarlanan dövrünü əhatə edirdi. O, “yubiley” adı ilə tanınan bayram zamanı yeddi yeddiillik dövrün (qırxdöqquz ilin) son tamamlanışında mülklərin və qulların azad olunmasını və bərpasını da ehtiva edirdi. Yəhudilər əhdin həmin prinsiplərinə itaətsizlik etdilər və 2 Salnamələr göstərdi ki, peyğəmbər Yeremya tərəfindən deyilən yetmiş illik əsarət bundan əvvəlki dörd yüz doxsan illik üsyanı təmsil edirdi. Dörd yüz doxsan il ərzində, əgər qədim İsrail Levililər iyirmi beşdə bəyan edildiyi kimi əhdin daxilindəki göstərişlərə itaət etmiş olsaydı, torpağın dincəldiyi həmin illərdən cəmi yetmiş il olardı. Müqəddəs Kitabdakı bir il üç yüz altmış gündür və üç yüz altmış günün yeddiyə (“yeddi dəfə”) vurulması iki min beş yüz iyirmi gün edir.

Yetmiş il torpağın istirahət etməsi ilə tamamilə bağlıdır; bu isə “yeddi vaxt” ilə tamamilə bağlıdır. Daniel “yetmiş illik əsarət”in “Allahın məbədgahının təmizlənməsindən” “əvvəlki iki min üç yüz il” ilə “əlaqəsini anlamağa” çalışırdı. Buna görə də o, “xazon” görüntüsü ilə “mareh” görüntüsünün

əlaqəsini anlamağa çalışırdı. Levililər iyirmi beş və iyirmi altıda torpağın istirahət etməsini Yeremyanın danışdığı yetmiş illik əsarətlə əlaqələndirmədən həmin əlaqəni anlamaq qeyri-mümkündür. Əgər “yeddi vaxt”ın iki min beş yüz iyirmi illik peyğəmbərlik dövrünü təmsil etdiyinə inanmırsınızsa, özünü axır günlərdə Daniel tərəfindən təmsil olunanlardan kənarlaşdırmış olursunuz. Millerçilər “yeddi vaxt”ın zaman peyğəmbərliyi olduğuna inanırdılar, lakin Adventizm artıq buna inanmır.

Daniel, bütün peyğəmbərlərdə olduğu kimi, dünyanın sonunda Allahın xalqını təmsil edir və Bacı Uaytın onun yetmiş il (“yeddi vaxt”) ilə iki min üç yüz il arasındakı münasibəti anlamaq arzusuna dair şərhləri, son günlərdə Allahın xalqının malik olmalı olduğu arzunu təmsil edir. Əvvəlki məqalələrdə bəyan edildiyi kimi, 1843 və 1850 cədvəllərində təqdim olunan elə bir həqiqət yoxdur ki, Bacı Uaytın yazılarında birbaşa şəkildə (təkrar-təkrar) dəstəklənməsin.

Millerin ləl-cəvahiratları axır günlərin Gecəyarısı Fəryadında on qat daha parlaq şəkildə parlayacaq və bununla həmin cəvahiratlar Adventizmin bakirələri üçün son sınağı təmsil edir. O cəvahiratlar Habaquququn lövhələri üzərində təmsil olunan təməl həqiqətlərdir, habelə Millerin otağının ortasında bir masa üzərinə qoyulmuş qutudakı cəvahiratlardır. Təməl sınaq son sınaqdır, lakin eləcə də Peyğəmbərlik Ruhunun səlahiyyəti də belədir. Millerin yuxusunda cəvahiratlar kimi təmsil olunmuş təməl həqiqətləri rədd etmək, eyni zamanda Peyğəmbərlik Ruhunu da rədd etməkdir.

“Şeytanın ən son aldatması Allahın Ruhunun şəhadətini təsirsiz etmək olacaq. ‘Vəhy olmayan yerdə xalq məhv olar’ (Süleymanın Məsəlləri 29:18). Şeytan, Allahın qalığ xalqının həqiqi şəhadətə olan etibarını sarsıtmaq üçün, müxtəlif yollarla və müxtəlif vasitələr vasitəsilə, məharətlə fəaliyyət göstərəcək. O, yoldan çıxarmaq üçün saxta görüntülər ortaya çıxaracaq, yalanı həqiqətlə qarışdıracaq və beləliklə insanlarda ikrah oyadacaq ki, onlar görüntülər adını daşıyan hər şeyi fanatizmin bir növü hesab etsinlər; lakin dürüst canlar, saxta ilə həqiqini müqayisə etməklə, bunları bir-birindən ayırd etməyə qadir olacaqlar.” Selected Messages, 2-ci cild, 78.

İndi biz 1798-ci ildən 1844-cü ilə qədər Millerçilərin tarixində baş vermiş biliyin artımını nəzərdən keçiririk, lakin eyni zamanda müəyyən edirik ki, Millerçilər peyğəmbərlik tətbiqlərində doğru olsalar da, onlar qaldırıldıqları tarixlə məhdud idilər. Biz indi axır günlərdə və Adventizmin son nəsində (dördüncü nəsində) yaşayırıq. Bu zaman dövründə Adventizm ənənələr və adətlərlə (saxta cəvahiratlarla) elə aşılarmışdır ki, artıq təməl həqiqətlərin nə olduğunu bilmir. Həmin həqiqətlərin nə olduğunu bilməmək Adventizmin bu həqiqətlərin əhəmiyyətini dərk etməsinə mane olur və bu həqiqətləri qorumaq və mühafizə etmək barədə təkrar olunan əmrləri mənasız edir.

Ulai çayı ilə bağlı görüntünün Cəbrailin təfsirinə daha irəliləməzdən əvvəl, biz əsas həqiqətlər və Peyğəmbərlik Ruhunun səlahiyyəti ilə əlaqəli bir neçə müvafiq məqama toxunacağıq. Müasir ilahiyyatçılar iddia edirlər ki, aşağıdakı keçid Müqəddəs Kitabdakı ən uzun zaman peyğəmbərliyinin iki min üç yüz il olduğunu müəyyən edir.

Məsihin birinci gəlişi zamanı “səltənət müjdəsini” təbliğ edən şagirdlərin təcrübəsinin öz qarşılığı Onun ikinci gəlişi xəbərini bəyan edənlərin təcrübəsində də oldu. Şagirdlər gedib

“Vaxt tamam oldu, Allahın səltənəti yaxındır” deyər təbliğ etdikləri kimi, Miller və onun əməkdaşları da Müqəddəs Kitabda göstərilən ən uzun və son peyğəmbərlik dövrünün başa çatmaq üzrə olduğunu, hökmün yaxınlaşdığını və əbədi səltənətin bərqərar ediləcəyini bəyan edirdilər. Şagirdlərin zamanla bağlı təbliği Daniel 9-dakı yetmiş həftəyə əsaslanırdı. Millerə və onun əməkdaşlarına verilən xəbər isə Daniel 8:14-dəki 2300 günün sona çatmasını elan edirdi; yetmiş həftə də həmin dövrün bir hissəsini təşkil edir. Hər ikisinin təbliği eyni böyük peyğəmbərlik dövrünün fərqli bir hissəsinin yerinə yetməsinə əsaslanırdı.

“İlk şagirdlər kimi, William Miller və onun əməkdaşları da özləri daşıdıqları xəbərin əhəmiyyətini tam surətdə dərk etmirdilər. Kilsədə uzun müddət kök salmış yanlışlıqlar onların peyğəmbərlikdəki mühüm bir məqamın düzgün təfsirinə çatmalarına mane oldu. Buna görə də, Allahın dünyaya verilməsi üçün onlara həvalə etdiyi xəbəri bəyan etsələr də, onun mənasının yanlış anlaşılması üzündən məyusluğa düşər oldular.” The Great Controversy, 351.

Parça deyir ki, “Miller və onun əməkdaşları Müqəddəs Kitabda nəzərə çarpdırılan ən uzun və son peyğəmbərlik dövrünün bitmək üzrə olduğunu bəyan edirdilər,” və ilahiyyatçılar iddia edirlər ki, ən uzun və son peyğəmbərlik dövrü iki min üç yüz ildir. Onlar bundan əlavə iddia edirlər ki, Bacı Uayt həmin parçadakı müəyyən etdiyi məhz budur, çünki onların dediyinə görə, o, birbaşa iki min üç yüz illik dövrə müraciət edir. Onlar yetmiş il ilə iki min üç yüz illik dövr arasındakı hər hansı əlaqəyə kor qalmışlar. Danielin anlamağa çalışdığı işığa da kor qalmışlar.

Ellen White Millerçi idi və o, 1843-cü il pioner cədvəlinə, həmçinin F. D. Nichols tərəfindən nəşr edilmiş 1850-ci il pioner cədvəlinə yerləşdirilmiş xəbərləri bilirdi. Nichols tərəfindən hazırlanmış 1850-ci il cədvəli, James və Ellen White-ın Nichols ilə birlikdə yaşadıkları məhz həmin vaxtda, Nichol-un evində tərtib edilmişdi. Həmin cədvəllərin hər ikisində təsvir olunan Müqəddəs Kitabdakı ən uzun peyğəmbərlik dövrü iki min üç yüz il deyil, Levililər iyirmi altıdakı “yeddi vaxt”dır.

Əvvəlki parçanın ilhamla verilmiş şəkildə iki min üç yüz ili ən uzun və son peyğəmbərlik dövrü kimi müəyyən etdiyini iddia etmək, Sister White-ın yazılarını bir-birinə zidd salmaq deməkdir. Əgər o, ilahiyyatçıların bu parça barədə iddia etdiklərinə inanırdısa, bəs onda o, “yeddi dəfə”ni təsdiqləyən cədvəlləri bəyəndikdə bu nə məna daşıyır?

“Mən gördüm ki, 1843-cü il cədvəli Rəbbin əli ilə istiqamətləndirilmişdi və ona dəyişiklik edilməməli idi; rəqəmlər Onun istədiyi kimi idi; Onun əli onların bəzində olan bir xətanın üzərində idi və onu gizlədirdi ki, Onun əli götürülənədək heç kəs bunu görə bilməsin.” Early Writings, 74.

Öz ənənələrini və əfsanələrini qoruyub saxlamaq istəyənlər iddia edə bilərlər ki, 1843-cü il cədvəlində Rəbb sonralar Öz əlini çəkənədək “yeddi vaxt” xətasının üzərində əlini saxlamışdı. Bu fərziyyə ilə bağlı problem ondadır ki, Bacı Uayt Rəbbin rəqəmlərin üzərindən Öz əlini nə vaxt çəkdiyini müəyyən etmişdir; Onun əli 1844-cü il 22 oktyabrdan əvvəl, ilk məyusluqdan dərhal sonra çəkilmişdi. O, həmin hadisə haqqında şəhadətində düzəldilən yanlış müəyyən edir və aydındır ki, həmin yanlış “yeddi vaxt” deyildi.

“Rəbbinin nə üçün gəlmədiyini anlama bilməyən o sadıq, məyus kəslər qaranlıqda tərک edilmədilər. Yenə də onlar peyğəmbərlik dövrlərini araşdırmaq üçün Müqəddəs Kitablarına yönəldildilər. Rəbbin əli rəqəmlərin üzərindən götürüldü və səhv izah edildi. Onlar gördülər ki, peyğəmbərlik dövrləri 1844-cü ilə qədər uzanır və peyğəmbərlik dövrlərinin 1843-cü ildə başa çatdığını göstərmək üçün təqdim etdikləri eyni dəlillər, onların 1844-cü ildə sona yetəcəyini sübut edirdi.” Early Writings, 237.

Rəbbin əli “rəsmlərin üzərindən götürüldükdə və səhv izah edildikdə,” onlar bundan sonra “peyğəmbərlik dövrlərinin 1843-cü ildə başa çatdığını göstərmək üçün təqdim etdikləri eyni dəlillərin, həmin dövrlərin 1844-cü ildə sona çatacağını sübut etdiyini” anladılar. İlk olaraq 1843-cü ildə başa çatdığı düşünülmən peyğəmbərlik dövrləri, üç yüz Millerçi vaizin hər birinin istifadə etdiyi cədvəl olan 1843-cü il cədvəlində göstərilmişdir. Həmin cədvəldə göstərilən və 1843-cü ildə başa çatan peyğəmbərlik dövrləri bunlar idi: Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on dördüncü ayəsindəki iki min üç yüz il, Levililər iyirmi altıdakı iki min beş yüz iyirmi il və Daniel on ikidəki min üç yüz otuz beş il. İlk məyusluqdan sonra Rəbb öz əlini səhvin üzərindən götürdü və Millerçilər bundan sonra anladılar ki, 1843-cü ildə peyğəmbərlik dövrlərinin sonunu müəyyən edən eyni dəlillər, əslində həmin dövrlərin 1844-cü ildə başa çatdığını sübut edirdi.

1850-ci il cədvəli 1850-ci ildə hazırlandı və 1851-ci ilin yanvarında satışa çıxarıldı. Ellen White qeyd etmişdir ki, həmin cədvəl, onun 1843-cü il cədvəli barədə də qeyd etdiyi kimi, Habakkukun da bir yerinə yetməsi idi. Həmin cədvəl həmçinin ən uzun peyğəmbərlik dövrünü Levililər iyirmi altının “yeddi vaxtı” kimi təqdim edirdi.

“Mən gördüm ki, qrafikin Qardaş Nikols tərəfindən nəşr olunmasında Allah var idi. Mən gördüm ki, Müqəddəs Kitabda bu qrafik haqqında bir peyğəmbərlik var idi; və əgər bu qrafik Allahın xalqı üçün nəzərdə tutulubsa, əgər o biri üçün kifayətdirsə, başqası üçün də kifayətdir; və əgər birinin daha böyük miqyasda çəkilməş yeni bir qrafikə ehtiyacı var idisə, hamının da ona eyni dərəcədə ehtiyacı vardır.” Manuscript Releases, volume 13, 359.

Sister White-ın Millerçilərin “Müqəddəs Kitabda göstərilən ən uzun və sonuncu peyğəmbərlik dövrünün başa çatmaq üzrə olduğunu elan etdikləri” faktına istinadının doğru olduğunu iddia etmək yerinə düşər, çünki onlar həqiqətən də belə etmişdilər. “Ən uzun” “peyğəmbərlik dövrünün” iki min üç yüz il olduğunu iddia etmək isə Sister White-ın şəhadətini onun özünə qarşı, həm də tarixi qeydə qarşı çevirir. Həmin nağıla inanmaq yalana inanmaq deməkdir, və axır günlərdə yalana inanmağı seçənlər bunu həqiqəti sevmədikləri üçün edirlər.

İsa çarmıxın əzabından keçmək üçün Özünü möcüzəvi surətdə hansısa ilahi keyitmənin bir növü ilə peyvənd etmədi. İsa Öz yaratdıqlarından hər hansı birinin dözə biləcəyindən qat-qat artıq, ilahi əzabla əzab çəkdi. Bununla belə, bəşəriyyət Onun surətində yaradılmışdır və ilham bəşəriyyətin Onun qalib gəldiyi kimi qalib gəlməli olduğunu bildirir. Məsihin çarmıxın əzabına tab gətirməsinə imkan verən şey, Onun malik olduğu və bəşəriyyətin də malik olduğu bir xüsusiyyət idi.

İmanımızın banisi və kamilləşdiricisi olan İsayə baxaq; O, Özünün qarşısına qoyulmuş sevincə naminə çarmıxa dözdü, rüsvayçılığı sayə salmadı və Allahın taxtının sağında oturdu. İbraniyə 12:1.

İsa çarmıxın əzablarına tab gətirdi, çünki Onun qarşısında qoyulmuş bir məqsəd var idi; biz də Onun surətində yaradılmışıq və buna görə məqsədlə hərəkətə gətirilən varlıqlarıq. Bu, yaradılışımızın bir hissəsidir. Əgər bizə Adventizmin təməllərini anlamağın əhəmiyyətsiz olduğuna inanmağa vadar edilmişiksə, onda məhz bunu etməyə heç bir motivasiyamız olmayacaq. Laodikeya halını məğlub etmək üçün Müqəddəs Ruhun oyada biləcəyi yeganə ilahi motivasiya həqiqət sevgisidir. Həqiqət sevgisi, qulaqlarımızın qaşınmasını sakitləşdirmək üçün hazırlanmış asan adət-ənənələrin və ənənələrin əlçatanlığı ilə sınağa çəkiləcək. Əgər biz Laodikeya rahatlığımız içində həqiqəti özümüz üçün anlamağa heç bir arzu duymuruqsa, həlak olacağıq. Bu gün Adventizm məhz bu yerdə dayanır.

Daniel, son günlərdə Allahın xalqının yetmiş illik əsarətlə iki min üç yüz illik peyğəmbərlik arasındakı əlaqəni peyğəmbərlik sözü vasitəsilə anlamağa çalışanlarına bir nümunədir. İki min üç yüz illik peyğəmbərliyi ən uzun və sonuncu peyğəmbərlik dövrü kimi müəyyənləşdirmək Adventizmin təməl həqiqətlərini rədd etmək, eyni zamanda Peyğəmbərlik Ruhunun səlahiyyətini rədd etmək deməkdir. Millerçilərin ən uzun və sonuncu peyğəmbərlik dövrünü təqdim etdikləri zaman bunun iki min üç yüz il olduğunu iddia etmək tarixi qeydləri rədd etmək deməkdir.

“Rəbbin bizi necə yönəltdiyini və keçmiş tariximizdəki təlimini unutduğumuz hallar istisna olmaqla, gələcək üçün qorxacaq heç nəyimiz yoxdur.” Life Sketches, 196.

Cəbrayıl Daniyala həm “march”, həm də “chazon” görüntülərini dərk etdirmək üçün gəldi və ona, aralarında açıq-aşkar peyğəmbərlik əlaqəsi olsa da, bu iki görüntünü zehində bir-birindən ayırmağı tapşırdı. Görüntü, yeddinci və səkkizinci fəsillərdəki Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin padşahlıqlarını əhatə edirdi; bunlar ikinci fəsildəki həmin padşahlıqların təkrarı və genişləndirilməsi idi. Məlumatə səmavi dialoq da daxil idi; bu dialoq görüntülərdən birini Allahın müqəddəs məkanının və xalqının tapdalanması, digərini isə xalqın və müqəddəs məkanın bərpa olunması işi kimi təqdim edirdi.

Qabriel təfsiri təqdim edərkən, son nəticədə Millerçilərin bəyan etdikləri xəbərin ürəyinə çevrilən bu təfsirdə, bu iki görüntü arasında bir əlaqə mövcud idi; təfsiri zehində ayırmaq əmrinə əməl edənlər bunu qeyd etməlidirlər. Fərqlərdən biri hər ikisi “müəyyən edilmiş” kimi tərcümə olunan iki sözlə təmsil olunur.

Sənin xalqın və sənin müqəddəs şəhərin üzərinə yetmiş həftə müəyyən edilmişdir ki, üsyana son qoyulsun, günahlar bitirilsin, təqsir üçün kəffarə verilsin, əbədi salehlik gətirilsin, görüntü və peyğəmbərlik möhürlənsin və Ən Müqəddəs Olan məsh edilsin. Buna görə bil və anla ki, Yerusəlimi bərpa etmək və yenidən qurmaq əmri çıxarıldığı vaxtdan Məşih Hökmdara qədər yeddi həftə və altmış iki həftə olacaq; küçə yenidən tikiləcək, divar da, həm də sıxıntılı zamanlarda. Altmış iki həftədən sonra isə Məşih kəsilib atılacaq, amma Özü üçün deyil; və gələcək hökmdarın xalqı şəhəri və müqəddəs məkanı dağıdacaq; onun sonu daşqınla olacaq və müharibənin sonunadək viranəliklər müəyyən edilmişdir. O, bir həftə ərzində çoxları ilə əhdi möhkəmləndirəcək; və həftənin ortasında qurbanı və təqdiməni dayandıracaq, və iyrəncliklərin yayılması üzündən oranı viran qoyacaq, ta kamala yetən sona qədər; və müəyyən edilmiş olan viran qoyanın üzərinə töküləcək. Daniel 9:24–27.

Yetmiş həftə (dörd yüz doxsan il) xalqın və müqəddəs şəhərin üzərinə təyin edilmişdir. “Təyin edilmiş” kimi tərcümə olunan söz “kəsilib ayrılmış” mənasını verir və bu söz yəhudilər və Yerusəlim üçün müəyyən olunmuş bir dövrü və ya möhləti bildirir. Bu, həmçinin Yerusəlimin dağıdılması və yetmiş illik əsarətlə nəticələnən üsyan dövrünü təmsil edirdi. Sonra həmin dörd yüz doxsan il “təyin olundu” və üçüncü fərmanla başlandı. Üsyanın ilk dörd yüz doxsan ili Navuxodonosorun üç hücumuna, Yerusəlimin son nəticədə tamamilə dağıdılmasına və həqiqi Babilistanda olan həqiqi İsrailin yetmiş illik səpələnməsinə və əsarətinə səbəb oldu.

Birinci fərman əsarətin sonunu və Yerusəlimin yenidən qurulması işinin başlanğıcını göstərirdi. Üçüncü fərman iki min üç yüz ilin başlanğıcını göstərirdi. Birinci mələyin gəlişi ruhani İsrailin ruhani Babilə min iki yüz altmış il davam edən əsarətinin sonunu göstərdi və bu, Məsihin Millerçilərdən istifadə edərək əsarətdən çıxması və ruhani bir məbəd ucaltması üçün qırx altı illik bir dövrün başlanğıcını göstərdi.

İyirmi altıncı və iyirmi yeddinci ayələrdə iki dəfə “müəyyən edilmiş” kimi tərcümə olunan söz “charats”dır və bu, “yaralamaq” və “fərman” mənasını verir. Peyğəmbərcəsinə “fərman edilmişdi” ki, papalıq birinci qəzəbin sonunda ölümcül bir “yarə” alacaq. Bu, Danielin on birinci fəslin otuz altıncı ayəsində işlətdiyi eyni sözdür.

Padşah öz iradəsinə görə hərəkət edəcək; o, özünü ucaldacaq, hər bir allahdan üstün tutacaq, allahlar Allahına qarşı heyratamiz sözlər söyləyəcək və qəzəb tamam olana qədər uğur qazanacaq; çünki təyin olunmuş olan yerinə yetiriləcəkdir. Daniel 11:36.

Otuz altıncı ayədə “padşah” papalıqdır. Papalıq 1798-ci ilə qədər çiçəklənməli idi; həmin vaxt o, ölümcül yarasını aldı. Sonra birinci “qəzəb” “tamamlanmalı” idi, çünki o “qəzəb” “edilməsi üçün müəyyən edilmişdi” (fərman edilmişdi). E.ə. 723-cü ildə başlayıb 1798-ci ildə başa çatan İsrailin şimal padşahlığına qarşı birinci qəzəbin sonunda papalıq “ölümcül yara” aldı. “Müəyyən edilmişdi” sözü “yara” mənasını verir.

Və mən onun başlarından birinin sanki ölümcül yaralanmış olduğunu gördüm; və onun ölümcül yarası sağaldıldı; və bütün dünya vəhşi heyvanın arxasınca heyranlıqla getdi. Vəhy 13:3.

Millerçilərin peyğəmbərlik çərçivəsi əvvəlcə büt-pərəstlikdən, sonra isə papalıqdan ibarət olan iki viranəedici qüvvə üzərində qurulmuşdu. Onlar başa düşürdülər ki, bu iki qüvvə Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on üçüncü ayəsindəki “çazon” görüntüsündə təsvir olunduğu kimi, müqəddəs məkanı və ordunu tapdalayacaqdı.

Sonra bir müqəddəsin danışdığını eşitdim; və danışan həmin müqəddəsə başqa bir müqəddəs dedi: “Gündəlik qurban, viranəlik gətirən üsyan, həm müqəddəs məkanın, həm də ordunun tapdalanmağa verilməsi ilə bağlı bu görüntü nə vaxta qədər davam edəcək?” Daniel 8:13.

Papalığın viranə qoyan qüvvəsi min iki yüz altmış il ərzində məbədi və ordunu ayaqlar altına almalı idi.

Lakin məbəddən kənarda olan həyəti kənarda saxla və onu ölçmə; çünki o, başqa millətlərə verilmişdir; müqəddəs şəhəri qırx iki ay ayaq altına alacaqlar. Mən iki şahidimə qüdrət

verəcəyəm və onlar çul geyinmiş halda min iki yüz altmış gün peyğəmbərlik edəcəklər. Vəhy 11:2, 3.

1798-ci ildə birinci qəzəbin sonunda peyğəmbərlik papalığı “yaralamağı” müəyyən etmişdi. Daniel doqquzuncu fəsildə bu müəyyən etmə son iki ayədə təmsil olunur və həmin ayələrdə iki dəfə “müəyyən edilmiş” kimi tərcümə olunan söz “xazon” görüntüsü ilə əlaqəlidir; halbuki iyirmi dördüncü ayədə “müəyyən edilmiş” kimi tərcümə olunan söz başqa bir ıvrit sözüdür və “mareh” görüntüsü ilə əlaqəlidir. Son günlərin Allah xalqını təmsil edən Daniel, Cəbrayılın ona zehni olaraq ayırmağı söylədiyi bu iki görüntü arasındakı münasibəti anlamağa çalışırdı.

Bu mövzunu növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Allah bizə yeni bir xəbər vermir. Biz 1843 və 1844-cü illərdə bizi digər kilsələrdən çıxarmış olan xəbəri bəyan etməliyik.” Review and Herald, 19 yanvar 1905.